

ERNST LORTIKYAN INTERNATIONAL SCIENTIFIC PROJECT
"GLOBAL CREATIVE IDEAS FORUM 3.0"
SCIENTIFIC CONFERENCE-FORUM "UNITED PERSPECTIVES 24/7"

ISBN 978-617-7886-81-4

DOI: 10.61718/cros2025

CROSSPOINT

SCIENTIFIC ALMANAC

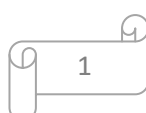
ERNST LORTIKYAN INTERNATIONAL SCIENTIFIC PROJECT
"GLOBAL CREATIVE IDEAS FORUM 3.0"

SCIENTIFIC CONFERENCE-FORUM
"UNITED PERSPECTIVES 24/7"

2025

WWW.NEWROUTE.ORG.UA

ERNST LORTIKYAN INTERNATIONAL SCIENTIFIC PROJECT
"GLOBAL CREATIVE IDEAS FORUM 3.0"
SCIENTIFIC CONFERENCE-FORUM "UNITED PERSPECTIVES 24/7"

Ernst Lortikyan International
Scientific Project

[Global Creative
Ideas Forum 3.0

ISBN 978-617-7886-81-4

DOI: 10.61718/cros2025

Publisher ID: 7886

CROSSPOINT

SCIENTIFIC ALMANAC

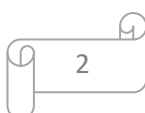
ERNST LORTIKYAN INTERNATIONAL SCIENTIFIC PROJECT
"GLOBAL CREATIVE IDEAS FORUM 3.0"

SCIENTIFIC CONFERENCE-FORUM "UNITED PERSPECTIVES 24/7"

2025

- Education • Physical Education • Sports • Culture • Arts •
- Journalism • Humanities and Social Sciences • Business • Administration •
- Law • Hospitality • Tourism • Recreation • • Transportation • Security •
- Engineering • Mathematics • Manufacturing • Construction •
- Natural Sciences • Agriculture • Healthcare • Social Security •

WWW.NEWROUTE.ORG.UA

CROSSPOINT НАУКОВИЙ АЛЬМАНАХ

Засновано 2025 року. Альманах є електронним мультидисциплінарним неперіодичним науковим виданням. Міжнародний стандартний номер книжкового видання ISBN 978-617-7886-81-4. Свідчення про внесення суб'єкта видавничої справи до державного реєстру видавців, виготовлювачів і розповсюджувачів видавничої продукції ДК № 8013 від 22.11.2023. Зареєстровано у глобальному реєстрі видавців Global Register of Publishers. Ідентифікатор видавця 7886. Видання отримує власний DOI. Видавництво зареєстровано у Crossref із власним префіксом 10.61718. Засновник та видавець: Соціально-гуманітарна науково-творча майстерня «Новий курс» (рік заснування – 1989) є науковою установою. Публікація у виданні є науковою працею, яка опублікована у вітчизняному електронному науковому неперіодичному виданні та підтверджує апробацію наукових досліджень автора. У науковому виданні можуть бути розміщені наукові повідомлення про розробки та праці, в т. ч. інформація про підготовку кваліфікаційних (дипломних) робіт, дисертаційних досліджень, творчих мистецьких проєктів тощо. У виданні розміщуються наукові публікації за повним переліком галузей знань. Автори несуть відповідальність за зміст (авторство та самостійність досліджень), точність та достовірність викладеного матеріалу. Редакція може не поділяти точку зору авторів. Контент видання оновлюється впродовж 2025 року. Наукові публікації оприлюднюються у межах проведення наукової конференції-форуму "United Perspectives 24/7" та міжнародного наукового проєкту Ernst Lortikyan International Scientific Project "Global Creative Ideas Forum 3.0" (Україна, м. Харків, Німеччина, м. Циттау, Велика Британія, м. Пул, США, м. Форт-Пірс). Розміщення публікації автора у науковому неперіодичному виданні є підтвердженням участі автора у науковій конференції-форумі "United Perspectives 24/7" та міжнародному науковому проєкті Ernst Lortikyan International Scientific Project "Global Creative Ideas Forum 3.0". За результатами проведення наукової конференції-форуму, реалізації міжнародного наукового проєкту та оприлюднення рукописів, автори отримують електронний сертифікат (30 годин – 1 ECTS credits). Сертифікати оприлюднюються на сайті видавця (згідно Порядку підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 р. № 800).

Редакційна колегія

Кучин Сергій Павлович, головний редактор, доктор економічних наук, професор, академік Національної академії наук вищої освіти України
Акіншина Ірина Миколаївна, кандидат філологічних наук, доцент
Березовська-Чміль Олена Борисівна, кандидат політичних наук, доцент
Внукова Ольга Миколаївна, кандидат педагогічних наук, доцент
Гетьман Ірина Анатоліївна, кандидат технічних наук, доцент
Гришко Світлана Вікторівна, кандидат географічних наук, доцент
Доброєр Наталія Вікторівна, кандидат культурології, доцент
Дубовик Наталія Анатоліївна, кандидат політичних наук, доцент
Єрошенко Олена Віталіївна, кандидат мистецтвознавства, доцент
Калініна Ольга Сергіївна, кандидат культурології
Карпинський Борис Андрійович, доктор економічних наук, професор
Кислюк Любов Вікторівна, кандидат наук із соціальних комунікацій, доцент
Кожедуб Олена Василівна, кандидат соціологічних наук, доцент
Коробчук Людмила Іванівна, кандидат педагогічних наук, доцент
Кучин Павло Захарович, заслужений артист України
Кучина Тетяна Ігорівна, відповідальний секретар, магістр з маркетингу
Мкртчян Оксана Альбертівна, доктор педагогічних наук, професор
Пашкова Надія Ігорівна, кандидат філологічних наук, доцент
Підлісна Ольга Вікторівна, кандидат мистецтвознавства, доцент
П'ятакова Галина Павлівна, доктор педагогічних наук, професор
Рассомахіна Ольга Андріївна, кандидат юридичних наук, доцент
Сафонова Наталія Анатоліївна, кандидат філологічних наук, доцент
Стефанишин Олена Василівна, кандидат історичних наук, доцент
Сторож Олена Василівна, кандидат психологічних наук, доцент
Тарасюк Лариса Сергіївна, доктор філософських наук, професор
Федоренко Микола Олександрович, кандидат філософських наук, доцент
Харченко Артем Вікторович, кандидат історичних наук, доцент
Хожило Ірина Іванівна, доктор наук з державного управління, кандидат медичних наук
Ціватий Вячеслав Григорович, кандидат історичних наук, доцент, заслужений працівник освіти України
Шевчук Інна Володимирівна, доктор наук з державного управління, професор
Шептуха Олена Михайлівна, кандидат економічних наук, доцент
Штулер Ірина Юріївна, доктор економічних наук, професор

Crosspoint: науковий альманах. Харків: СГ НТМ «Новий курс», 2025. ISBN 978-617-7886-81-4. DOI: 10.61718/cros2025. Публікація у межах наукової конференції-форуму "United Perspectives 24/7" та міжнародного наукового проєкту Ernst Lortikyan International Scientific Project "Global Creative Ideas Forum 3.0" (Україна, м. Харків, Німеччина, м. Циттау, Велика Британія, м. Пул, США, м. Форт-Пірс).

УДК 001 • ISBN 978-617-7886-81-4 • DOI: 10.61718/cros2025 • Publisher ID: 7886

Опубліковано на основі ліцензії Creative Commons Attribution License

© СГ НТМ «Новий курс», 2025

© Автори, 2025

12. Gatti S. Project Finance in Theory and Practice: Designing, Structuring, and Financing Private and Public Projects. Amsterdam: Academic Press, 2008. P. 200–215.
13. Bain R. Public-Private Partnerships: Risk Management. London: Thomas Telford Publishing, 2009. P. 23–40.
14. Osborne S. Public-Private Partnerships: Theory and Practice in International Perspective. London: Routledge, 2000. P. 90–110.
15. McDonald J. Public-Private Partnerships: A Global Review. International Journal of Project Management. 2008. P. 89–95.

Публікацію та сертифікат розміщено за посиланням <https://www.newroute.org.ua/isp>

УДК 373.3:37.016:79

Проценко Андрій Анатолійович

Кандидат педагогічних наук, доцент

ORCID: 0000-0002-9092-7015

Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького

Сопотницька Олена Валеріївна

Кандидат педагогічних наук, доцент

ORCID: 0000-0003-2527-5097

Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка

Суханова Ганна Петрівна

ORCID: 0000-0002-0913-8407

Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького

ПРОЄКТНЕ НАВЧАННЯ НА УРОКАХ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ В КОНТЕКСТІ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ: ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНЕ ОБҐРУНТУВАННЯ

У статті обґрунтовано актуальність впровадження інноваційних дидактичних стратегій у викладання фізичної культури, що зумовлено вимогами Концепції Нової української школи (НУШ) до компетентнісного та особистісно орієнтованого навчання. Автори акцентують увагу на необхідності подолання дисбалансу між руховою активністю та засвоєнням теоретичної складової предмета. Ключовим рішенням визначено використання методу проєктів, що дозволяє трансформувати учня з об'єкта на суб'єкт освітнього процесу. Проаналізовано дидактичний потенціал проєктної діяльності щодо формування ключових компетентностей (зокрема, дослідницької, інформаційно-цифрової та здоров'язбережувальної), інтеграції теоретичних знань із практичними навичками та оптимізації часових ресурсів уроку. Досліджено класифікацію та специфіку проєктів, які можуть бути реалізовані на уроках фізичної культури (дослідницькі, продукційні, інформаційні). Особлива увага приділена ролі проєктного навчання у підвищенні мотивації, формуванні вольових якостей та забезпеченні інклюзивного підходу, надаючи можливість реалізації для учнів з обмеженнями рухової активності. Зроблено висновок, що впровадження проєктної технології є необхідною умовою для якісної реалізації освітньої філософії НУШ та підвищення рівня теоретичної компетентності учнів. Ключові слова: проєктне навчання, метод проєктів, фізична культура, Нова українська школа (НУШ), ключові компетентності, здоров'язбережувальна компетентність, інтеграція, інноваційні технології.

Актуальність теми зумовлена необхідністю модернізації освітнього процесу та адаптації змісту викладання «Фізичної культури» до Концепції Нової української школи (НУШ), ключовими засадами якої є компетентнісний підхід та особистісно орієнтоване навчання. Традиційна методика, ігноруючи інтелектуально-пізнавальну функцію предмета, часто призводить до дисбалансу між руховою активністю та поверховим засвоєнням учнями теоретичних знань про здоровий спосіб життя, що створює нагальну потребу в пошуку інноваційних дидактичних стратегій. У контексті НУШ фізична культура має вийти за межі лише рухової активності та стати полем для формування ключових компетентностей (інформаційно-цифрової, соціальної та громадянської), а також забезпечити інклюзивний та індивідуалізований підхід, надаючи можливості для самореалізації учням із різним рівнем фізичної підготовленості. Проєктне навчання виступає як провідна технологія для подолання зазначених викликів, оскільки воно не лише реалізує компетентнісний підхід НУШ, перетворюючи учня з об'єкта на суб'єкта навчання, стимулюючи його дослідницьку діяльність, але й забезпечує гармонійне поєднання рухової практики з глибоким теоретичним осмисленням. Крім того, проєктні технології відкривають нові можливості для професійної самореалізації та підвищення мотивації учнів, які мають обмеження

в руховій активності, через їхню активну залученість до планування, дослідження та презентації. Таким чином, дослідження методики впровадження проєктного навчання на уроках фізичної культури є особливо актуальним для розробки практичних рекомендацій, спрямованих на повноцінну реалізацію освітньої філософії Нової української школи та підвищення якості формування здоров'язбережувальної компетентності учнів [5, 7, 8, 9].

Метою статті є теоретично обґрунтувати та розробити методичні рекомендації щодо впровадження технології проєктного навчання на уроках фізичної культури в умовах Нової української школи для ефективного формування ключових і предметних компетентностей та підвищення інтелектуально-пізнавальної активності учнів.

Виклад основного матеріалу. Модернізація системи освіти висуває нові вимоги до викладання предмету «Фізична культура», де одним із пріоритетних завдань є не лише розвиток рухових навичок, але й формування глибоких знань про історію, сучасний стан фізичної культури і спорту, а також їхню роль у становленні здорового способу життя. Традиційні підходи, які часто характеризуються дисбалансом між практичною активністю та недостатнім акцентом на теоретичній складовій, або ж, навпаки, надмірним теоретизуванням без інтеграції з практикою, спонукають педагогів до пошуку інноваційних стратегій викладання, особливо для ефективного засвоєння теоретичного матеріалу.

Метод проєктів визнано одним із найбільш раціональних та ефективних інструментів для інтеграції теоретичних знань та практичних умінь у межах уроків фізичної культури. Його імплементація дозволяє комплексно вирішувати низку важливих дидактичних завдань:

- розвиток ключових і предметних компетентностей учнів, зокрема інформаційно-цифрової, соціальної та громадянської;
- забезпечення інтегрованості освітнього процесу, поєднуючи рухову, інтелектуальну та дослідницьку діяльність;
- оптимізація часових ресурсів уроку, вивільняючи час для практичної рухової активності завдяки перенесенню частини теоретичної роботи на самостійне опрацювання [1, 2, 5].

Проєктна технологія перетворює навчальний процес на активну, цілеспрямовану діяльність, яка ґрунтується на особистих інтересах та потребах учнів. Під час роботи над проєктом учень перестає бути пасивним об'єктом навчання і стає його активним суб'єктом, самостійно конструюючи зміст власної освіти. Це сприяє усвідомленню того, що уроки фізичної культури стимулюють не лише фізичний, але й інтелектуальний розвиток [2, 5].

Проєктна діяльність полягає у створенні проблемних ситуацій та активізації пізнавальної діяльності учнів через пошук і розв'язання складних завдань, що вимагають актуалізації знань, побудови та перевірки гіпотез. Цей метод завжди орієнтований на самостійну діяльність (індивідуальну, парну, групову), тривалість якої може варіюватися від кількох хвилин на уроці до кількох тижнів чи місяців.

Різноманіття проєктів уможливорює їхню класифікацію за цільовою ознакою (табл. 1).

Таблиця 1

Класифікація проєктів на уроках фізичної культури за цільовою ознакою, складено авторами за [1,2,4,5,6]

Категорія проєкту	Цільова ознака та основна діяльність	Характерний результат / Приклад
Інформаційні та дослідницькі проєкти	Збір, аналіз, систематизація та інтерпретація емпіричних або теоретичних даних.	Звіт про дослідження впливу фізичних навантажень на пульс; аналітичний огляд спортивної статистики.
Оглядові проєкти	Аналіз, узагальнення та структуроване представлення вже існуючої інформації з різних джерел.	Презентація на тему «Історія олімпійського руху» або «Правила різних видів спорту».
Продукційні проєкти	Створення конкретного, практично значущого результату (продукту), що має прикладне значення.	Розробка тренувального плану, створення методичного посібника, макет спортивного майданчика, відеоінструкція.
Проєкти-інсценування	Організація та проведення рольових ігор, театралізованих виступів, що відображають спортивну тематику або здоровий спосіб життя.	Постановка «Олімпійських богів», інсценування правил чесної гри, спортивні свята та міні-змагання.

На уроках фізичної культури проекти можуть охоплювати дослідження впливу фізичних вправ на організм, вивчення історії спорту, а також організацію та проведення спортивно-масових заходів.

Використання технології проектного навчання значно підвищує залученість учнів. Самостійний збір матеріалів, теоретичне обґрунтування необхідності виконання певних комплексів вправ, а також самовдосконалення рухових умінь і навичок сприяють вихованню вольових якостей. Розробка індивідуальних проектів формує в учнів основи знань щодо застосування різноманітних методик підтримки здоров'я та фізичного вдосконалення. Самостійно здобута інформація дозволяє усвідомити життєву необхідність рухових умінь, що набуваються на заняттях. У результаті, учні досягають високого рівня теоретичної компетентності, необхідної для грамотного та безпечного виконання фізичних вправ. Проектні технології трансформують урок рухової активності на повноцінний освітній напрям. Це також надає унікальну можливість проявити себе учням, які мають обмеження в руховій активності, дозволяючи їм реалізувати свої здібності в інтелектуально-дослідницькій площині [1].

Висновки. За результатами теоретичного обґрунтування та аналізу можливостей впровадження інноваційних дидактичних стратегій на уроках фізичної культури, було досягнуто поставленої мети статті та сформульовано низку ключових висновків. Насамперед, проектне навчання визнано провідною технологією для повноцінної реалізації Концепції Нової української школи у сфері фізичної культури, оскільки воно ефективно долає традиційний дисбаланс між руховою активністю та засвоєнням теоретичної складової. Впровадження методу проектів забезпечує комплексне вирішення дидактичних завдань НУШ, сприяючи одночасному розвитку ключових і предметних компетентностей (зокрема, здоров'язбережувальної, інформаційно-цифрової та дослідницької) та забезпечуючи інтегрованість навчального процесу. Проектна технологія трансформує учня з пасивного об'єкта на активного суб'єкта навчання, стимулюючи його дослідницьку діяльність та формуючи основи знань щодо самостійного фізичного вдосконалення. Крім того, застосування проектної діяльності значно підвищує мотивацію та якість знань учнів, які завдяки самостійному пошуку та обґрунтуванню інформації досягають високого рівня теоретичної компетентності, необхідної для грамотного та безпечного виконання фізичних вправ. Особливо важливим є те, що проектні технології забезпечують інклюзивний та індивідуалізований підхід: вони надають унікальну можливість для самореалізації та інтелектуально-дослідницької активності учням, які мають обмеження в руховій активності. Таким чином, впровадження методу проектів на уроках фізичної культури є не просто інноваційним підходом, а необхідною умовою для повноцінної реалізації освітньої філософії Нової української школи та якісного формування здоров'язбережувальної компетентності.

Джерела

1. Дмитрієва Н. С. Проектна методика викладання дисципліни «Фізичне виховання» у закладах вищої освіти. *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи*. Вип. 76. 2020. С.63-67. <https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series5.2020.76.13>
2. Ліхачов О. Проектна діяльність на уроках фізичної культури як засіб підвищення зацікавленості учнів старших класів у предметі. *Фізична культура і спорт. Виклики сучасності* : зб. наук. ст. IV Всеукр. наук.-практ. конф., м. Харків, 25 жовт. 2024 р. / Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди ; редкол.: Ю. Бойчук (голов. ред) та ін. Харків, 2024. С. 40–46.
3. Методичний путівник Нової української школи: фізична культура : зб. метод. матеріалів / О. А. Качан, Д. С. Кудрявцев, М. О. Вольвак. Краматорськ, 2021. 62 с.
4. Нова українська школа: методика навчання фізичної культури у 1-4 класах закл. заг. сер. освіти : навч.-метод. посіб. / А. А. Боляк, Г. А. Коломоець, А. А. Ребрина, Н. Л. Боляк. К. : Видавничий дім «Освіта», 2021. 160 с.
5. Онищук С. О. Впровадження концепції Нової української школи на уроках фізичної культури. *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи*. Вип. 72. Т.2'. 2019. С.83-87. <https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series5.2020.72-2.17>
6. Середа І. О. Розвиток творчих здібностей учнів молодшого шкільного віку у процесі фізичного виховання: автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.07 / Тернопільський національний педагогічний університет ім. Володимира Гнатюка. Тернопіль, 2011. 18 с.
7. Сопотницька О., Сопотницький Р. Професійна діяльність вчителя фізичної культури в Новій українській школі. *Сучасна вища освіта: досягнення, виклики та перспективи розвитку в умовах невизначеності*: Матеріали І Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої 100-річчю Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького (Запоріжжя-Мелітополь-Київ, 05–06 жовтня 2023 р.). Запоріжжя: Видавництво МДПУ ім. Б. Хмельницького, 2023. С.170-173.
8. Сопотницька О.В. Впровадження тренінгу на уроках фізичної культури нової української школи. *Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Інтеграція українських наукових досліджень в міжнародний простір: регіональний аспект»*, присвяченої 100-річчю Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького (м. Запоріжжя, 21 квітня 2023 р.) Запоріжжя: ФОП Однорук Т.В., 2023.С. 257-259
9. Цибульська В. В., Суханова Г. П. Застосування нових форм навчання щодо реалізації змісту реформи Нової української школи. *Матеріали ІІ Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Інтеграція українських наукових досліджень в міжнародний простір: регіональний аспект»* / Уклад.: Л. І. Полякова, В. В. Цибульська, О. В. Непша. Дніпро: «Середняк Т. К.», 2024. С. 454-459.

Публікацію та сертифікат розміщено за посиланням <https://www.newroute.org.ua/isp>